

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.28/2015/9.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2015. március 2. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2015. március 4-én kihirdette a következő

### v é g z é s t :

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2014. szeptember 22. napján kihirdetett 19.B.345/2012/170. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a büntetés halmazati büntetésként került kiszabásra.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvtartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

### Indokolás:

A Debreceni Törvényszék vádlottat az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 166. § (1) és (2) bekezdése szerinti emberölés büntette és testi sértés büntettének kísérlete (170. § (1), (2) bekezdés) miatt, mint erőszakos többszörös visszaesőt életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 35 évben határozta meg. Elrendelte a Debreceni Városi Bíróság 35.Fk.99/2008/73. számú ítéletével jogerősen kiszabott 6 hónap börtönbüntetés utólagos végrehajtását. A szabadságvesztés tartamába beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a nagyszámú bűnjelről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen egyrészt az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárása érdekében. Másrészt a vádlott és védő elsősorban az emberölés büntette tekintetében felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése végett éltek jogorvoslattal (170. számú jegyzőkönyv 2-3. o.).

Az ügyész jogorvoslatának írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a vádlott a személyiségének a büntetőeljárás során feltárt jegyei, az erőszakos többszörös visszaeső személyi minőség és a bűncselekmények elkövetési körülményei alapján olyan fokban veszélyes a társadalomra, hogy az abba való visszatérés lehetőségének biztosítása nem indokolt (171. számú elsőfokú bírósági irat).

A vádlott a másodfokú eljárásban fellebbezését írásban részletesen indokolta, melyben kifogásolta az elsőfokú bíróság ténymegállapító tevékenységét. A 2. sorszám alatti beadványában előadta, hogy sérelmére elkövetett cselekmény egyik elkövetési eszközként megjelölt un. cigányfúrón DNS mintáját és ujjlenyomatát nem találták meg. Az 54. számú bűnjelkésen pedig idegen, nem tőle származó DNS mintát biztosítottak. Erre tekintettel vitatta, hogy a sértett súlyos sérüléseit ő okozta volna ezen eszközökkel. A vádlott hiányosnak és felületesnek tartotta a nyomozó hatóság nyomrögzítését és az elsőfokú bíróság sem tárta fel megfelelően a sértett bántalmazásának körülményeit. Eljárási szabálysértésekre is hivatkozott, illetve sérelmezte, hogy a bíróság nem vette figyelembe javára tanú vallomását. Utalt továbbá arra, hogy a cselekmények idején gyógyszer hatására végig bódult állapotban volt, a nyomozási vallomástól eltérve vitatta, hogy a sértettet az ítéletben írt rendkívül durva módon bántalmazta, kitérve rá, miszerint az élettársát nagyon szerette.

A 4. sorszámú beadványban részben megismételte jogorvoslatának indokait, sérelmezve a bűnjelkezelést és az elsőfokú bíróság által terhére megállapított tényeket, különösen azt, hogy a bíróság nem vette figyelembe a mentő tartalmú bizonyítékokat.

Az 5. szám alatti beadványban a vádlott ismét felhozta, hogy a már hivatkozott elkövetési eszközökön tőle származó biológiai anyagmaradványt nem mutattak ki, mely az általa véghezvitt elkövetés ellen szól. Az ütlegetés eszközének minősített törött fadarabokon is csak a sértett DNS mintáját találták meg. Vitatatta továbbá a vasvillával való bántalmazást is. Összességében a nyomozást hiányosnak, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást pedig megalapozatlannak tartotta arra hivatkozva, hogy a feltárható bizonyítékok nem támasztják alá kétséget kizáró módon, miszerint a vádban írtak szerint több, élet kioltására alkalmas tárgyjal ő követte el az emberölést élettársa sérelmére.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.339/2013/11-I. számú átiratában a vádhatósági fellebbezést fenntartva a tényállás kisebb kiegészítése mellett az első fokú ítélet megváltoztatását, az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárását, egyebekben a határozat helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész a vádhatósági fellebbezést fenntartva az első fokú ítélet megváltoztatására, elsősorban az életfogytig tartó szabadságvesztésből a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárására, másodlagosan a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjának felemelésére, egyéb részekben a határozat helybenhagyására tett indítványt.

A védő perbeszédében a tényállást helytelen ténybeli következtetések miatt részben megalapozatlannak tartotta, vitatva, hogy a vádlott terhére bizonyítható, miszerint ő oltotta ki élettársa életét. A genetikai vizsgálatok ugyanis e ténymegállapítások ellen szólnak. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint az indokolási kötelezettségének sem tett megfelelően eleget. A büntetés súlyosítását semmiképp sem tartotta indokoltnak, figyelemmel arra, hogy a tényleges életfogytig tartó fegyházbüntetés embertelen, megalázó büntetés, mely nem alkalmas a büntetési célok elérésére.

A vádlott részben megismételve fellebbezésének indokait, az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését indítványozta.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást döntően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív perjogi hibát, amely a bizonyítás törvényességét érintené, vagy az érdemi felülbírálatot kizárná.

A törvényszék igen széleskörű bizonyítási eljárást folytatott és olyan mélységű genetikai vizsgálatokat végeztetett el, melyre a Be. 4. § (1) bekezdése, valamint a Be. 75. § (1) bekezdése értelmében nem lett volna köteles, a vád bizonyítása ugyanis az eljárási feladatok megosztásának elvéből is következően az ügyészt terheli. A bizonyítás tárgyalási szakban való jelentős mérvű kiegészítése azonban nem kifogásolható, tekintettel arra, hogy a törvényszék ugyan részben a vádat támogató, de a terhelt mellett szóló bizonyítékokra nézve is vett fel bizonyítást.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak szűk körben volt hiányos és tért el az iratok tartalmától a vádlott előéleti adatai, konkrétan elítélései tekintetében.

A megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt. Az ítélőtábla a Be. 352. § (1) bekezdés a) és c) pontjában írt jogkörében a tényállást a következők szerint helyesbíti és egészíti ki.

- vádlottal szemben a Debreceni Városi Bíróság 20.B.1236/1995/9. számú ítéletével kiszabott 6 év 6 hónap fegyházbüntetés kitöltésének időpontja: 2001. június 23.
- A vádlott a Debreceni Városi Bíróság 35.B.2623/2002/14. számú ítéletével kiszabott 7 hónap börtönbüntetésből a Bács-Kiskun Megyei Bíróság F.1294/2004/4. számú végzése nyomán 2005. február 8. napján szabadult, a büntetés kitöltésének időpontja: 2006. február 7.

A másodfokú bíróság a tényállást a nyomozási iratban a II. kötet 625. lapszám alatt elfekvő erkölcsi bizonyítvány, valamint a csatolt büntetőirat tartalma, pontosan a Debreceni Városi Bíróság irataihoz 23. sorszám alatt szerelt büntetés-végrehajtási értesítés alapján helyesbítette, illetve egészítette ki.

Eltérően a fellebbviteli főügyészi indítványtól, a Hajdúböszörményi Városi Bíróság 1.BK.88/2009/12. számú összbüntetési ítéletének végrehajtási adatai azonban kiegészítést nem igényeltek, mert az ítélet a 7. oldal 1. bekezdésében egyértelműen rögzíti, hogy a

terhelt a feltételes szabadságra bocsátásból ki volt zárva, és a büntetés utolsó napja, azaz kitöltésének időpontja 2010. november 21-e.

A kiegészítéssel és a helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 352. § (2) bekezdése alapján a másodfokú ítélezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szigorú szabályai szerint helyesen értékelte. Vizsgálta a vádlotti vallomásokat, a cselekményről részint közvetlenül, részben közvetve információt szerző tanúk vallomását, mint ahogy a releváns okirati bizonyítékokat és az orvosszakértői véleményt is. A személyi és tárgyi bizonyítékokat egyenként és összességében is hibátlanul vonta mérlegelés körébe, mely elsőfokú bírósági gondolati folyamattal a másodfokú bíróság is egyetértett. A megállapított tényekre nézve a törvényszék indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. A vádlott a nyomozás során - a nyomozó hatóság és a nyomozási bíró előtt is - nagyrészt feltáró jellegű beismerő vallomást tett (nyomozási irat II. kötet 631- 643., 645-647., 651-655., 753., 785., 801. lap), melyet az eljárás bírósági szakaszában érdemi részekben módosított, de a sértett bántalmazását ekkor sem vitatta. Élettársa brutális, halálához vezető ütlegetését viszont nem ismerte el (25. számú jegyzőkönyv 6-8.o.). Hitelt érdemlő indokát azonban a vallomás megváltoztatásának nem adta. A törvényszék részletekbe menően, igen nagy gondossággal vizsgálta a személyi bizonyítás anyagát és nem tévedett, amikor a vádlott módosított védekezésével szemben a tényállást elsősorban a nyomozási beismerő vallomásra alapította, melyet alapvetően alátámasztottak a tanúvallomások, a helyszíni szemle, a rendelkezésre álló okiratok és a tárgyi bizonyítékok is, cáfolva, hogy más, vagy mások is részt vettek sértett drasztikus bántalmazásában. A vádlott által a fellebbezésének indokolásában felhozott indokok, a bűnjelkezeléssel és egyes nyomok, biológiai anyagmaradványok hiányával kapcsolatos kifogások nem kérdőjelezik meg az elsőbírósági bizonyíték-értékelés helyességét, illetve a tényállás megalapozottságát.

A vádlottnak egyes biológiai anyagmaradványok és a genetikai vizsgálat kapcsán felvetett észrevételeire megjegyzi az ítéletábra, hogy az 53. számú bűnjelkés (szakvélemény 5/2.) nyeléről biztosítottak olyan DNS mintát, mely a szakvélemény szerint a vádlottól származhat (nyomozási irat II. kötet 581-583. o.). A véleményben 6. számmal jelzett villán vérgyanús szennyeződést valóban nem tártak fel. A vádlott által említett fűró eszköz fején (7/1. és 7/2.) is észlelt a vizsgálat vérszennyeződést, mely azonban DNS vizsgálatra már nem volt alkalmas. A 7/3. szám alatti fűrószár hegyén rögzített DNS minta sértettől származik, ez azonban nem támaszt kételyt az ellen, hogy a vádlott bántalmazta a sértettet, hiszen ő sérült meg olyan súlyosan, hogy vizsgálatra alkalmas nyom képződjék az elkövetési eszközön. A törött fadarabokon lévő vérszennyeződés is a sértettől származhat, mint ahogy a kiegészítő genetikai szakvélemény (bírósági iratok 134. lap) szerint a vasvilla nyeléről és a 47. számú bűnjelkés pengéjéről biztosított minták is. Emellett a kiegészítő szakvélemény azt is tartalmazza, hogy a vasvilla nyeléről a vádlott és kevert DNS profiljait, a vasvilla villájáról pedig a vádlott DNS mintáját mutatta ki a vizsgálat. Az 54. számú bűnjelkés pengéjének hegyéről vett minta genetikai vizsgálatra alkalmatlannak bizonyult. A kés nyeléről valóban kimutattak olyan DNS mintát, mely nem a vádlotté, hanem az eljárás során nem azonosított férfitől származik. Mindez nem jelenti viszont azt, hogy a vádlott kizárható, mint elkövető, vagy megalapozott gyanúba hozható

ismeretlen személy, mert egy használati tárgy nyelére nem csak az ölés során kerülhetett biológiai anyagmaradvány.

A genetikai szakvélemények ekként semmiképp sem erősíthetik meg a vádlotti védekezést, különös tekintettel arra, hogy a már hivatkozott egyik kés nyeléről és részben a vasvillától a vádlott DNS mintáját rögzítették, mely éppen az általa való elkövetés mellett és nem ellene szól.

Összességében megállapítható, hogy az ítéletben foglaltaktól eltérő tényállás megállapítására irányuló védelmi fellebbezés a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be. 351-352. §). Rámutat arra az ítéletábra, hogy a bizonyítási eljárást lefolytató és a bizonyítékokat közvetlenül megvizsgáló, majd értékelő elsőfokú bíróság a ténybíróság. Főszabályként a másodfokú bíróság az ítéletét az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Kivételt képez természetesen, ha az ítélet megalapozatlan, de jelen esetben a kifejtettek miatt ez nem rögzíthető. A másodfokú bíróság revíziós lehetőségei ténykérdésben szűkebbek, mint jogkérdésben. A formál logikának, a szillogizmusnak megfelelő, okszerű bizonyíték-értékelő tevékenységet, az elsőfokú bíróságnak az ítélethozatalhoz vezető, jelen esetben megalapozottnak ítélt gondolati folyamatát a másodfokú bíróság nem bírálhatja felül. A bizonyítékok felülmérlegelését a tényálláshoz kötöttség szabályai kizárják. Ezen okok folytán nem lehetett eredményes az eltérő tényállás megállapítását célzó fellebbezés.

A vádlottra terhes tényállást megalapozó bizonyítékok megerősítik egymást, szinergiájuk egyértelmű, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál logika törvényszerűségeinek.

A cselekmény elkövetése után, 2013. július 1-jén hatályba lépett a 2012. évi C. törvénybe foglalt új büntető anyagi jogi kódex (továbbiakban Btk.). Az ítéletábrának elsődlegesen ezért vizsgálnia kellett, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvényt, vagy az 1978. évi IV. törvényt (régi Btk.) kell-e alkalmazni (BH2005.377). A büntető törvénynek az időbeli hatályra vonatkozó előírásai szerint főszabályként a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Kivételt jelent, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, mert ezen esetekben az új büntető törvény alkalmazásának van helye. Az elsőfokú bíróság kifogástalan indokolással mutatott rá, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvény értelmében az erőszakos többszörös visszaeső vádlottat bírói mérlegelést nem engedve a törvény kötelező rendelkezése (Btk. 44. § (2) bekezdés a) pont) értelmében ki kellene zárni a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, ezért számára az elkövetéskor hatályos büntető törvény eredményez enyhébb elbírálást.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak. sértett sérelmére elkövetett cselekmény az 1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősül. A vádlott elkövetéskor aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára az ügyben feltárható alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni, utalva arra, hogy a vádlotti ittasság folytán az alanyi körülményeket is a tárgyi tényezőkön keresztül

kell vizsgálni. A vádlott különböző eszközökkel test szertebántalmazta a kiszolgáltatott nőt jelentősebb erőhatásokat kifejtve. Egyenes ölési szándéka egyértelmű és megalapozottan vonható következtetés olyan embertelenségére is, mely a különös kegyetlenséggel elkövetést alapozza meg. Ezt a sértettnek okozott sérülések igen nagy száma, a bántalmazás módja, jellege mindenben megerősíti, amint azt a törvényszék az ítélet 54-55. oldalán helytállóan megindokolta. Az indoklás csak annyi helyesbítést igényel, hogy a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelve helyett a Kúria 3/2013. számú Büntető Jogegységi Határozatában foglaltakra kell utalni a vádlott élet elleni bűncselekményének minősítése kapcsán.

sérelmére elkövetett testi épséget sértő cselekmény minősítése is törvényes, az elsőfokú bíróság e körben is kifogástalan indokolást adott az ítélet 55. oldalán, mely kiegészítést nem igényel.

A törvényszék megalapozottan állapította meg a helyes tényállás alapján azt is, hogy a vádlott az 1978. évi IV. törvény 137. § 17. pontja alapján erőszakos többszörös visszaesőnek minősül.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta és azoknak megfelelő nyomatékot tulajdonítva a vádlottal szemben tett arányos, a büntetési célok elérésre alkalmas és a büntetéskiszabási elveknek megfelelő büntetést szabott ki, mely szükséges, egyben elégséges joghátrány. A másodfokú bíróság nem értett egyet a vádhatósággal abban, hogy a vádlottnál indokolt az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárása. A vádlott ugyan erőszakos többszörös visszaeső, az élet elleni cselekmény azonban bár igen durva, de csak egy okból minősül súlyosabban. A vádlottat tettében részben szerelemfélése miatti elkeseredése motiválta. Az ítélet tábla álláspontja szerint a törvényszék helyesen ismerte fel, hogy nem szükséges a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazása. Az ítéletben meghatározott 35 év kötelezően letöltendő büntetés, figyelemmel a terhelt 45 éves életkorára elegendő a büntetés céljainak eléréséhez. Ilyen hosszú szabadságvesztés letöltése után a vádlott már nem jelenthet valós veszélyt a társadalomra. Ezért a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezést nem találta alaposnak, de nem foghatott helyt az enyhítést célzó védelmi fellebbezés sem, mert a társadalom védelme érdekében indokolt az életfogytig tartó fegyházbüntetés kiszabása.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés is megfelel a törvénynek.

Az ítélet egyéb, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére, a beszámításra, a lefoglalt bűnjelekre, és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései is törvényesek.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helyes indokainál is fogva helyben hagyta annak megállapításával, hogy a büntetés halmazati, mert erre nem utalt az elsőfokú bíróság.

A vádlott által az első fokú ítélet keltétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámítása az 1978. évi IV. törvény 99. § (1),(2) bekezdésén alapszik.

Az ítélet tábla a másodfokú eljárásban a kirendelt védő eljárásával kapcsolatban felmerült - a bűnösnek kimondott vádlottat terhelő - bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2015. március 4.

Dr. Elek Balázs sk.  
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.. Gömöri Olivér sk.  
előadó bíró bíró

ZÁRADÉK: A Debreceni Törvényszék 19.B.345/2012/170. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2015. március 4.

Dr. Elek Balázs sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.